

Media: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ **Page:** 58-59 **Published at:** 13-04-2024
Author: **Surface:** 1175.51 cm² **Circulation:** 4750
Subjects:

ΤΖΟΥΛΙ ΟΤΣΟΥΚΑ
Κολυμπώντας
Μυθιστόρημα
Μετάφραση:
Θωμάς Σκάσσης
Σελ. 192
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ, 2023

Ανοιχτό Βιβλίο

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΜΙΣΣΕΛ ΦΑΪΣ

Η ραγισμένη δεξαμενή της ύπαρξης

ΤΗΣ ΕΛΕΝΑΣ ΜΑΡΟΥΤΣΟΥ

Πολυεχάριστη αναγνωστική έκπληξη το βιβλίο «Κολυμπώντας» της βραβευμένης Καλιφορνέζας Τζούλι Οτσούκα, ένα ευσύννοπτο μυθιστόρημα που χωρίζεται σε δύο σχετικά αυτόνομα μέρη. Στο πρώτο μέρος η αφήγηση γίνεται στο πρώτο πρόσωπο πληθυντικού, το «εμείς», και στο επίκεντρο της δράσης βρίσκεται μια υπόγεια πισίνα. «Η πισίνα βρίσκεται βαθιά μέσα στη γη, σε μια σπηλαιώδη αίθουσα πολλά μέτρα κάτω από τους δρόμους της πόλης μας. Κάποιοι από εμάς ερχόμαστε εδώ γιατί έχουμε τραύματα που χρειάζονται ίαση. Υποφέρουμε από πόνο στην πλάτη, πλατυποδία, ματαιωμένα όνειρα, πληγωμένη καρδιά, άγχος, μελαγχολία, ανηδονία –τα συνηθισμένα επίγεια βάσανα. [...] Άλλοι πάλι ερχόμαστε για να ξεφύγουμε έστω και μια ώρα από έναν απογοητευτικό γάμο στην επιφάνεια. Πολλοί μένουμε στη γειτονιά και απλώς μας αρέσει το κολύμπι». Αν και το πλαίσιο είναι ρεαλιστικό και τα τεκταινόμενα μπορούν να εκληφθούν ως κυριολεκτικά, πολύ σύντομα αντιλαμβανόμαστε ότι στην καρδιά της αφήγησης πάλλει μια μεταφορά. Οι κολυμβητές δεν είναι άλλοι από όλους εμάς, που ο καθένας μας είναι ξεχωριστός, ο καθένας έχει δική του κολυμβητική καθημερινότητα, τα προβλήματα και τις παραξενιές του, ωστόσο όλοι πλέουμε μέσα στην κοινή ανθρώπινη συνθήκη, τη θνητότητα.

Η τρωτότητα, η προσωρινότητα της ύπαρξης δεν βιώνεται ως τέτοια παρά μόνο όταν κάνει την εμφάνισή της κάποια ρωγμή, όπως συμβαίνει και στην υπόγεια πισίνα. Μια μέρα, ξαφνικά, οι κολυμβητές παρατηρούν

WWW.FACEBOOK.COM/JULIEOTSUBUKA

Το μυθιστόρημα της Τζούλι Οτσούκα το διαπνέει μια τρυφερή, συμπονετική ματιά απέναντι όχι μόνο στην άνοια, αλλά και στην ίδια την ανθρώπινη ζωή, απρόβλεπτη και συχνά σκληρή, εύθρυπτη και στερημένη εμφανούς νοήματος. Η σχέση μάνας - κόρης καθώς και ο ρόλος της μνήμης στην ταυτότητα, τις ανθρώπινες σχέσεις και τη δημιουργικότητα αποδίδονται με διαύγεια και προκαλούν συγκίνηση

μια ελάχιστη ρωγμή, μια λεπτή μαύρη γραμμή, μια ασυνέχεια στο λείο επίπεδο πάτωμα της πισίνας. Στην αρχή γίνεται μόνο σε λίγους αντιληπτή. Εικασίες διατυπώνονται σχετικά με την αιτία εμφάνισής της. Τα συναισθήματα ποικίλλουν: ελαφρά ανησυχία, ψυχραιμία, άρνηση, αγωνία, πανικός. Στη συνέχεια οι ρωγμές πολλαπλασιάζονται, βαθαινούν, εξαπλώνονται έως ότου η πισίνα κηρυχθεί επίσημα ακατάλληλη προς κολύμβηση.

Θα περίμενε κανείς ότι η έλλειψη πλοκής και κεντρικών χαρακτήρων θα μείωνε το αναγνωστικό ενδιαφέρον του πρώτου μέρους του βιβλίου, όμως η εκφραστική δεινότητα, η πρωτότυπη ματιά, το υποδόριο χιούμορ και τα πολλαπλά επίπεδα ανάγνωσης το καθιστούν αντιθέτως εξαιρετικά απολαυστικό.

Στο δεύτερο μέρος του βιβλίου κεντρική ηρωίδα είναι η Αλις, μια ηλικιωμένη γυναίκα που κατάρχεται από την Ιαπωνία. Η Αλις

είχε ήδη εμφανιστεί και στο πρώτο μέρος - από την πρώτη κιόλας σελίδα - ως ένα από τα άτομα που συχνάζουν στην πισίνα: «Μία από εμάς, η Αλις, συνταξιούχος τεχνικός μικροβιολογικού εργαστηρίου, με αρχή άνοιας, έρχεται εδώ, επειδή αυτό έκανε ανέκαθεν. Και μπορεί να μη θυμάται τον συνδυασμό του λουκέτου του ντουλαπιού της ή πού άφησε την πετσέτα της, μόλις όμως βρεθεί στο νερό ξέρει τι πρέπει να κάνει». Μέσα στην πισίνα «είναι ο εαυτός της». Για την Αλις η «ρωγμή» είναι η άνοια. Καθώς αυτή βαθαινεί, η Αλις χάνει σιγά σιγά τον εαυτό της. Πριν τον απωλέσει πλήρως, χάνει σταδιακά όλα όσα τη συνέδεαν με την παλιά της ζωή.

«Diem perdidit», «Έχασα τη μέρα» ονομάζεται το κεφάλαιο που μας εισάγει στην ζωή της ανούικης Αλις, μια ζωή που σφραγίζεται καθημερινά από την απώλεια. Η ηρωίδα μεταφέρεται σύντομα στη δομή «Bellavista», η καθημερινή ρουτίνα και οι κανόνες της οποίας αποτυπώνονται αποστασιοποιημένα αλλά αιχμηρά. Παρ' όλο που στο δεύτερο μέρος του βιβλίου ο αφηγηματικός φακός εστιάζει στην Αλις, η οπτική γωνία ανήκει στην κόρη της, μια συγγραφέα τρίτης γενιάς μεταναστών, η οποία ανασυνθέτει θραύσμα το θραύσμα την ιστορία της μητέρας της.

Το μυθιστόρημα της Τζούλι Οτσούκα το διαπνέει μια τρυφερή, συμπονετική ματιά απέναντι όχι μόνο στην άνοια, αλλά και στην ίδια την ανθρώπινη ζωή, απρόβλεπτη και συχνά σκληρή, εύθρυπτη και στερημένη εμφανούς νοήματος. Η σχέση μάνας - κόρης καθώς και ο ρόλος της μνήμης στην ταυτότητα, τις ανθρώπινες σχέσεις και τη δημιουργικότητα αποδίδονται με διαύγεια και προκαλούν συγκίνηση, έστω κι αν η ρηξικέλευθη φόρμα του συγκεκριμένου μυθιστορηματος φαντάζει «κατασκευασμένη». Μπορεί όμως και ακριβώς γι' αυτό. Αλλωστε, όπως έχει επισημάνει ο Γκι ντε Μοπασάν στη «Μελέτη για το μυθιστόρημα», «το ταλέντο πηγάζει από την πρωτοτυπία, που είναι ένας ειδικός τρόπος να σκέφτεσαι, να βλέπεις, να καταλαβαίνεις και να κρίνεις». Κι αυτό είναι σίγουρα ένα πρωτότυπο μυθιστόρημα που έχει τύχει μιας λεπταίσθητης και υφολογικά ακριβοζυγισμένης μετάφρασης από τον Θωμά Σκάσση.